

Legyen a három pont  $P_1$ ,  $P_2$  és  $P_3$ . Ha valamelyik kettő egybeesik, akkor ezek köré ugyanakkora sugarú köröket rajzolva elérhetjük, hogy legyen  $2n^2$  olyan pont, amelyen három kör is átmegy. A továbbiakban ezért feltesszük, hogy  $P_1$ ,  $P_2$  és  $P_3$  különbözőek, valamint  $P_3$  a  $P_1P_2$  szakasz belsejében helyezkedik el.

Legyen  $a = P_1P_3$  és  $b = P_3P_2$ , és vizsgáljuk meg, hogy  $P_1$ ,  $P_2$ ,  $P_3$  köré egy  $r_1$ ,  $r_2$ , illetve  $r_3$  sugarú kört rajzolva, a három kör mikor megy át egy ponton. Legyen a  $P_i$  körüli  $r_i$  sugarú és a  $P_2$  körüli  $r_2$  sugarú kör metszéspontja  $Q$ . Ahhoz, hogy ez a metszéspont létrejöhessen, szükséges és elégséges, hogy teljesüljenek a háromszög-egyenlőtlenségek az  $r_1$ ,  $r_2$  és  $a + b$  számokra.

Tegyük fel, hogy a  $P_3$  körüli,  $r_3$  sugarú kör is átmegy  $Q$ -n. Felírva a koszinusztételt a  $P_1P_3Q$  és  $P_2P_3Q$  háromszögekre,

$$\cos P_1P_3Q \leq \frac{a^2 + r_3^2 - r_1^2}{2ar_3} = -\cos P_2P_3Q \leq -\frac{b^2 + r_3^2 - r_2^2}{2br_3},$$

ami rendezve a

$$(1) \quad b(r_1^2 - a^2) + a(r_2^2 - b^2) = (a + b)r_3^2$$

alakba írható.

Legyen  $d = \min\left(\frac{a}{n}, \frac{b}{n}\right)$ . Rajzoljuk meg  $P_1$  körül az

$$r_{11} = \sqrt{a^2 + ad}, \quad r_{12} = \sqrt{a^2 + 2ad}, \quad \dots, \quad r_{1n} = \sqrt{a^2 + nad}$$

sugarú köröket,  $P_2$  körül az

$$r_{21} = \sqrt{b^2 + bd}, \quad r_{22} = \sqrt{b^2 + 2bd}, \quad \dots, \quad r_{2n} = \sqrt{b^2 + nbd}$$

sugarú köröket,  $P_3$  körül pedig az

$$r_{31} = \sqrt{2\frac{abd}{a+b}}, \quad r_{32} = \sqrt{3\frac{abd}{a+b}}, \quad \dots, \quad r_{3n} = \sqrt{(n+1)\frac{abd}{a+b}}$$

sugarú köröket. Ezzel a választással  $b(r_1^2 - a^2)$  és  $a(r_2^2 - b^2)$  az  $abd, 2abd, \dots, nabd$  számokon,  $(a + b)r_3^2$  pedig a  $2abd, 3abd, \dots, (n + 1)abd$  számokon fut végig.

Az  $r_{1j}, r_{2j}$  és  $a + b$  számokra mindig teljesülnek a megfelelő háromszög-egyenlőtlenségek, mert

$$a < r_{1j} \leq \sqrt{a^2 + nad} \leq \sqrt{a^2 + ab} < a + b$$

és

$$b < r_{2j} \leq \sqrt{b^2 + nbd} \leq \sqrt{b^2 + ab} < a + b.$$

Az egy ponton átmenő körhármasoknak a száma tehát megegyezik az  $x + y = z$  egyenlet azon megoldásainak számával, amelyekben  $x, y \in \{1, 2, \dots, n\}$  és  $z \in \{2, 3, \dots, n + 1\}$ . Az ilyen számhármasok száma

$$\sum_{x=1}^n (n + 1 - x) = \frac{n(n + 1)}{2} > \frac{n^2}{2}.$$

Mivel minden ilyen számhármashoz két metszéspont tartozik, összesen több, mint  $n^2$  olyan pont van, amelyen három kör megy át. A feladat állítása tehát igaz a  $c = 1$  választással.

*Megjegyzés.* Az előbbi konstrukciót módosítva, az

$$r_{3i} = \sqrt{\left(\left\lceil \frac{n}{2} \right\rceil + i\right) \frac{abd}{a+b}} \quad (i = 1, 2, \dots, n)$$

választással azoknak a pontoknak a száma, amelyeken három kör megy át,  $\frac{3}{2}n^2$  lesz ha  $n$  páros, és  $\frac{3n^2 + 1}{2}$  ha  $n$  páratlan. Azt is be lehet bizonyítani, hogy ennél több már nem érhető el. A legnagyobb  $c$  érték tehát, amivel az állítás igaz, a  $\frac{3}{2}$ .

*Terpai Tamás* (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., 12. o.) dolgozata alapján

